

Оксана Дудчик, Ірина Матвійчук, Марія Ковіня, Тетяна Сальникова, Ірина Туболец

Фінансова грамотність в Україні: від мікро- до макрорівня

Низька фінансова грамотність населення перешкоджає розвитку фінансового ринку, обмежує можливості використання заощаджень для інвестування та створення додаткового капіталу в країні. На рівні держави вона призводить до інфляції, створює дефіцит бюджету, зменшує золотовалютні резерви країни, збільшує внутрішній та зовнішній державний борг. У статті проаналізовано підходи до розуміння поняття фінансової грамотності, інструменти для її оцінки та порівняння на мікро- та макрорівнях, динаміку заощаджень і золотовалютних резервів, особливості фінансової грамотності шляхом аналізу динаміки та структури доходів і витрат державного бюджету та населення України. Було систематизовано фактори впливу на фінансову грамотність населення. Результати дослідження дають уявлення про створення оптимального управлінського впливу на основі оцінки фінансової грамотності населення України за допомогою спеціальних статистичних показників для розширення можливостей цього впливу та регулювання економічних процесів для досягнення фінансової стабільності держави та населення. У статті показано низьку фінансову грамотність на рівні населення і держави. Однак, на мікрорівні, створення кредитних відносин, а також дохід, витрати і заощадження є більш ефективними, ніж на макрорівні.

Ключові слова: фінансова освіта, поведінка, компетенція, прийняття рішень, фінансові інструменти

Класифікація JEL: D14, D31, G40

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Оксана Дудчик, Ирина Матвийчук, Мария Ковиня, Татьяна Сальникова, Ирина Туболец

Финансовая грамотность в Украине: от микро- до макроуровня

Низкая финансовая грамотность населения препятствует развитию финансового рынка, ограничивает возможности использования сбережений для инвестирования и создания дополнительного капитала в стране. На уровне государства она приводит к инфляции, создает дефицит бюджета, уменьшает золотовалютные резервы страны, увеличивает внутренний и внешний государственный долг. В статье проанализированы подходы к пониманию понятия финансовой грамотности, инструменты для её оценки и сравнения на микро- и макроуровнях, динамика сбережений и золотовалютных резервов, особенности финансовой грамотности путем анализа динамики и структуры доходов и расходов государственного бюджета и населения Украины. Были систематизированы факторы влияния на финансовую грамотность населения. Результаты исследования дают представление о создании оптимального управленческого влияния на основе оценки финансовой грамотности населения Украины при помощи специальных статистических показателей для расширения возможностей данного влияния и регулирования экономических процессов для достижения финансовой стабильности государства и населения. В статье показана низкая финансовая грамотность на уровне населения и государства. Однако, на микроуровне, создание кредитных отношений, а также доход, расходы и сбережения являются более эффективными, чем на макроуровне.

Ключевые слова: финансовое образование, поведение, компетенция, принятие решений, финансовые инструменты

Классификация JEL: D14, D31, G40

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи